

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Divendres 27 de Janer de 1899

Núm. 3.808

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.
provincias trimestre.
Extranger y Ultramar.
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofret, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una
acceptació general, son les millors
probas pera demostrar que l'

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crò-
nica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRELLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA
Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4

Secció doctrinal

Interessos materials

Estém molt aprop de la revisió arancelaria; casi tots los tractats de comerç dehuen denunciar-se y es necessari que s' fassi atmósfera propicia pera la producció espanyola; que no'ns mantinguem en las alturas de l'abstracció y del idealisme que tot ho ha perdut en Espanya, avans lo contrari, baixem á la prosa de la practica.

Y práctic es, per exemple, distribuir la riquesa d' Espanya en dos classes; necessitada de protecció y no necessitada; estudiar lo que deu protegir-se á l' interior y lo que deu protegir-se contra l' exterior, y no olvidar lo principi de que l' industria y l' agricultura se completan y forman gran núcleos de riquesa quan s' ajermanan pera constituir industries agricolas.

La primera misió de tot Govern que vulgui fer prosperar á son país, es augmentar la potencia adquisitiva del mateix; quan aquesta hagi arribat á son grau máxim y la producció sobrepuji lo consum, encare hi ha que pensar en mercats extrangers, no nous, porque no existeixen.

Pera arribar á aixó es necessari desentrotillar un sistema de protecció ben en'esa, no creant grans obstacles á l' importació, sino donant los medis de produhir molt, bé y barato. Aixó s' consegueix ab l' associació de capitals, l' estabiment de Bancs, las rets de ferrocarrils ab tarifas econòmicas, la lliure entrada de las primeras materias y maquinarias que no s' produheixen ó construeixen al país, la equitat en los impostos y la desaparició de trabas burocráticas y oficinescas.

L' industria així protegida forma grans núcleos de població que son excelents mercats pels productes agricolas, y van progressant mútuament reflexantse á la una lo grau de prosperitat de l' altra.

Si l' agricultura, no l' art de sembrar y recullir confiant en lo cel, que s' lo que aquí entenem per tal, produheix un excedent del consúm interior, encabat hi ha que pensar en la implantació y desenrotll de las industries agricolas, la vinícola, la asucarrera, de l' oli y del suru que desatenem d' una manera llastimosa; aixó ocasiona la formació de altres núcleos consumidores tan de l' industria com de l' agricultura, y del perfecte equilibri de las distintas ramas productoras naix la riquesa y pot dedicarse després á l' exportació tot lo sobrant del consúm.

L' agricultura per si sola y sense especials condicions de producció representa sempre probesa; lo treball d' un obrer fabril dobla sempre en utilitat al d' un obrer del camp. De la mateixa manera lo capital empleat en l' industria causa més riquesa que l' empleat en l' agricultura. Ab 500.000 pessetas se dona treball á 100 obrers que representa una població consumidora de 400 personas; ab cent mil duros invertits en certas feynas agricolas sols se dona treball á 20 personas que casi no poden mantindres. Aixó hi ha que tenirho en compte pera posar fré á las demasias dels que creuen que un país es rich porque exporta

un milió de caixas de taronjas, la majoria de las quals quan arriban á Londres ó Liverpool no produheixen lo que costan al peu de arbre á Valencia. No fa molts dias s' entusiasmaava un periódich porque obrían mercats als melons espanyols. Cuánta ignorancia! No déuhen despreciarse, clar está, aquestas exportacions, pero lo primer que hi ha necessitat d' estudiar es si la substitució de cultiu dels melons per altre producció donaria majors resultats.

Projecte econòmic

Senyor Director de la Revista del Institutó Agrícola Catalán de San Isidro.

Molt senyor meu y de ma consideració més distingida: Ara que tant se parla de la regeneració econòmica d' Espanya y de estudiar los medis d' evitar que nostre estimada quant desgraciada patria degeneri y sucumbeixi, crech arribada la ocasió de renovar la propseganda d' un projecte econòmic que tinch abocetjat y divulgar ma idea respecte un sistema financier basat en lo renaiement agrícola de nostre país.

Pera aixó entenche que la primera mida que deu adoptarse es la exempció á la agricultura de tota classe de tributs.

He dit en otras ocasiones y repeteixo ara, que la base de nostra regeneració econòmica es la constitució d' una classe agrícola estable y que gosi d' un relatiu benestar y l' primer obstacle ab que pera ferho s' ensopega es lo fisch. Cal, donchs, separar enterament al Erari de las classes agricolas, es menester que l' pagés no tinga cap tracte ni relació ab la Hisenda pública. Baix aquesta base crech que cal ficar un programa econòmic y financier y pera apoyar y fer cumplir las postuladas d' aquest programa, s' ha de crear una associació forta, pod'rosa, una especie de *partit agrícola* que transigeixi ab tot menos ab la que atent á son benestar material.

M' he atrevit á formular alguna de las bases d' aquest programa pera que s' mediti, se discuteixi y s' apoiyi si ab ell s' está conferme.

BASES

- 1.ª Exempció á la agricultura de tot tribut.
- 2.ª Abolicció del impost d' inmoebles, cultiu y ganaderia.
- 3.ª Creació d' un impost especial sobre los beneficios líquids de certas explotacions agricolas que tingan caràcter industrial ó mercantil.
- 4.ª Creació d' un impost especial sobre la renda líquida de certs inmoebles destinats purament á explotació industrial habitació ó recreo ab exclusió completa de tota classe de pagesos.

En una paraula, que la casa de camp, aquesta unitat fonamental, aquest gran factor de la vida econòmica d' ahont surten los homes més robustos, d' ahont surt lo personal més sá y més numeros para nutrir las Societats humanas, y que al ensemps produheix lo constant aliment de las generacions, no rebí la contínua sangria del fisch espanyol femélich y vorás; y que únicament contribuheixin al sosteniment de las cargas públicas las explotacions agricolas quan sien

base d' un gran negoci y encar que l' impost sols afecti als beneficios líquids d' aquest negoci.

Forma part d' aquest plan l' estudi d' una Lley especial d' expropiació dels grans terrenos incults (no s' compreguin aquí los boscos y los prats los quals hi ha que fomentar per tots los medis y ab desusada activitat) pera donarlos en sparceria, cens, arrendament ó en altra forma de cultiu foras ó pera destinarlos á bens comuns dels pobles ó creació d' un tribut especial sobre dijs terrenos ab objecte d' obligar als grans propietaris á cultivar ó desamparar las propietats que ue pugan cultivar directe ó indirectament.

Puch demostrar que així la classe agrícola rebria un favor inmens y que la Hisenda espanyola no sofriria gran cosa poig hi ha elements sobrants y medis pera suplir lo déficit que de moment podria notarse ab la supressió de la contribució d' inmoebles, cultiu y ganaderia.

Aquest tribut enclou baix un régimen oprimir al terratenent y en la forma que existeix á Espanya oprimeix á la agricultura, grava la riquesa urbana y dificulta l' progrés de la industria pecuaria.

Hi ha que ensajar un sistema tributari pera que no pesi tot lo gravamen nacional sobre l' servo del terreni sobre l' cultivador de la terra subjecte sempre á la triple tirania de la naturalesa, del fisch y de la usura; y tapant aquesta contínua sangria que ocasiona l' oneríssim impost sobre la terra y l' cultiu, se li dongui al agricultor algun respiro y alents pera que emprengui obras de drenatge, contribuheixi á la construcció de canals, formi prats artificials, se hensi á la realisació de grans obras de regar, establexi tancats, construeixi ponts, camins, estanys, pons, diposits, desmonti terras incultas, emplehi adobs artificials, adquireixi substancias forrajeras pera la alimentació del bestiar, se dediqui en gran escala á la explotació d' industries agricolas, á la cria y selecció d' animals y aus de corral, pugui contribuir á la creació de Bancs agricolas y no estigui sumida en aquesta miseria la classe pagesa espanyola.

Ab arregle al meu sistema, lo mer treball no ha de pagar res, únicament ha de tributar lo producte líquid, lo benefici, la especulació. Si algun déficit pogués resultar, no faltarian recursos de la renda d' Aduanas, que suplirian las deficiencias. Ab grans reformas en nostre sistema Aduaner pot produhirse un gran augment en lo moviment mercantil y marítim de la Nació y aquí es about s' ha d' apretar en l' impost porque ni fa mal ni dessangra.

La renda d' Aduanas pot produhir molt més de lo que produheix actualment, y es la renda més sanejada, la menes onerosa y molesta al contribuent y en la qual caben fundar las majors esperansas pera el viar lo pés dels demás tributs fentla més productiva al ensemps que més insensible ab l' augment del comerç exterior.

Ab l' augment en lo rendiment de la renda d' Aduanas pot abolirse d' un cop de plema l' tribut oneros denominat d' inmoebles, cultiu y ganaderia sens pérdua pera l' Erari. Puch demostrarlo y m' atreixo á preguntar no mereixeria be de la Pátria l' hisendista que nos lliurés de ten pesada carga? Hi ha que anar extingint las contribucions directas y donar á las indirectas

la missió de proporcionar abundants y sanejats recursos, introduhint en aquestes últimes, saludables y profitoses reformes, principalment en lo ram de consums, que tal com està es una arma terrible que té en guerra civil, sorda y perillosa a las poblacions rurals, que fa poderosos als cacichs y molesta al ciutadà pacífich, y que en las grans ciutats es causa de moltes immoralitats y de continúes atentats a la salut pública.

No deuen gravarse ab tan odiós impost los articles de primera necessitat, sino 'ls articles de gran consúm que no sían indispensables pera la vida y menos los articles que alimentan a la classe obrera y a la gent del camp. Crech que convé donar gran publicitat a aquestas idees que no son utópicas sino que obeeixen a un plan general económic y financier pera regenerar a Espanya, plan madurat, meditat y fundat.

Si li convenen idas, datos y desenrotllo d' aquest plan demani vosté ab tota llibertat que tindré molt de gust en explanarlo, aixís com li encarrego sa propaganda y tothom que desitji ampliacions y desenrotllos pot dirigir-se a aquest son affm. y atent S. S.

Q. B. S. M.

PERE ESTASÉN.

Lo catastre

Sembla que es un propòsit ja ferm en lo ministre d' Hisenda sotmetre a las Corts un projecte de lley pera la formació del catastre general de las riquezas rústica, pecuaria y urbana, ab lo fi de que en un periodo breu puguin descubrirse las ocultacions de propietat y aumentar los rendiments del Estat.

No s' ha realiat aquest treball per medi d' un decret, porque al instruhirse l' expedient s' oposá al Consell d' Estat, dihent en son dictámen que sols per una lley podia modificarse lo que altres vigents preceptúan, encomenant aquets travalls a la direcció del Institut Geogràfic y Estadístich y als Ajuntaments.

Lo Sr. Puigcerver se proposa reservar a l' investigació de Hisenda la part fiscal ó de comprobacions de renta que porta ab ell aquest important servey.

Pera l' treball de medició està d' acort ab lo ministre de la Guerra a fi de que la fassin quefes y oficials del exercit perteneixents a distintas armas, com repetidament ha dit.

Encara aixís, no podrá donarse colocació a tots los quefes y oficials repatriats donchs no arribará a 3.000 y son 8.000 próximament los que han format y forman encara 'ls exercits de Cuba, Filipinas y Puerto-Rico.

Pera 'ls actius anavan deixantse en la Península molts vacants, pero aquestas son en número molt inferior als dels que regressan.

Los de la reservas haurán de continuar com están, donchs l' estat del país y l' augment de gastos que será necessari en lo departament de Guerra impideix, a judici de molts generals, millorar ara la situació d' aquella classe.

Interessos nacionals

La lley del «Coupage»

Bona manera de comensar la regeneració de la patria y bon principi pera anar a ella.

Concedir beneficis als vins francesos facilitant lliurement sa entrada ab aqueix salvo conducte del «coupage», baix pretext de contrarrestar «el daño gravísimo inferido», segons lo ministre d' Estat, a nostres vins per la puja del aranzel francés, aixó no se li ocorreix sino al que fregí la manteca.

Los francesos, posant dificultats a la introducció de nostres caldos y nosaltres donant facilitate pera domiciliar lo ví francés a Espanya, ells pujant y pagant, y nosaltres baixant y favoreixent...

¿Pero estém bojos, ó creu lo Govern que aquí som tots tontos, ó que havém perdut la noció de la realitat?

Lo senyor ministre d' Estat parteix d' un error grossíssim, al demanar que s' obri l' Pirineu als vins francesos, creyent en primer lloch, que las casas industrials, que poden y respectades en los mercats vinícolas, poden facilmente domiciliarse a Espanya, y son error es major al suposar, si aixís ho suposa ó creu, que 'ls establiments depósitos que ebriguessin serían altres tants mercats pera nostres culliters, resultant aixís salvada la dificultat de la frontera y travas administratives de las lleys de higiene, y burlats per aquesta hábil maniobra los ultraproteccionistas francesos. Nostres vins, sens sortir d' Espanya, tornarían a recuperar los perjudicis que suposa lo duch que hem sofert per lo tractat franco-italo.

Aixó, donchs, es una quimera, y l' prometres un resultat práctic, una bojería.

Lo manipulador francés sab molt bé que no per fabricar vins a Espanya aumentarà la demanda del mercat a l' extranjer.

Está clar, que no deixaría d' haverhi casas francesas que fessin instalacions a Espanya pera barrejar dels vinagrillos de 6 a 7 graus de 'as últimas cullites ab vins d' Aragón, Navarra y Rioja; pero succediría lo següent: Las classes més refinadas que resultessin de la manipulació las enviarían ab marcos francesa als punts del extranjer ahont tenen ben sentat lo crédito las procedencias de nostres vins, y 'ls vins toscos, defectuosos ó imperfectament cultivats los exportarian ahont poguessin, pero ab nom espanyol, y heus aquí un doble joch pera inferir grave mal a nostres vinicultors.

L' establiment dels depósitos de «coupage» no reportarian al culliter espanyol cap benefici; pero sí perjudici inmens a nostres industrials, que tendrían tant ó més que temer de lo que aquells especuladors fessin en nostre descrédit, que de la clientela que 'ns arrebatessin en lo mercat universal, donat l' estat d' encalmament dels mercats en tots los païssos del mon per l' excés de producció.

¿Es possible desconexer que al franquejar los ports nacionals a la industria francesa se podrian irrogar quebrantos de grán consideració a la vinícola espanyola, que está creada, que está més que naixent, que no li falta més que algo de protecció y un poch de patriotisme pera que comenasi a veures próspera?

RETALL

D' entre 'ls refrans vells, un dels més vells deu esser aquell de «qui sembra cull». Pero que sigui vell no vol dir que hagi envellit a forsa de tenirse en compte; ha envellit a forsa de dirlo y gastar-lo en teoria. D' altra manera, ab los cent desenganys que haurían tingut si fossen capassos de desenganyarse 'ls polítichs espanyols, haurían pogut escarmenar y haurían deixat de sembrar molts misérias que avuy aném recullint.

Bona part de culpa hi tenen també 'ls arrenca-caxalis de la premsa patrioterica per haver sembrat molts de las llevors que avuy tenen lo país com un herm ahont no hi ha sino escardots y orrigas.

En tot se troba l' desengany, per que 'ns han portat a perdre. D' aquell exercit admirat del mon enter, n' han mort, sigui pel vómit ó per las balas, 80.000 homes; y 'ls que no han mort tornan com tothom sab, acreditant al govern més de 85 milions, pero molt braus, porque ab la desrucció de la escuadra y la escombrada del exercit de terra, que toas duas cosas plegadas alguns ne diuen guerra, l' honor no s' ha perdut.

Tot s' ha tornat amarch. Desfeta per la experiencia la capa d' or fals ab que ho tapavan tot, per tot se veu lo ridicol cartró ab que estava feta l' ánima de todas nostras grandesas y l' poder de tots nostres medis.

Tot s' ha tornat perill; tot ha pres proporcions reals tan fabulosas com eran fabulosas nostras ficcias presumpcions. Hem sigut ventsuts ó escombrats a empentas; no dominats a tiros, sino a bofetadas per un poble d' homes asquerosos, amalgamas de cien razas, hijos de padres desconocidos. Y per arribar al últim extrém, fins a la última gota, fins los simios, aquells micos capitanejats per Aguinaldo, per veu d' aquest, nos posan a cambi dels presoners espanyols las duas condicions següents:

- 1.ª Que Espanya reconegui l' govern filipi.
- 2.ª Que s' uneixi a la política de dit govern a fi d' oposarse a la anejió del Arxipelach als Estats Units.

Fins ells! Are 'ls simios, farán fer lo mico a en Sagasta a voluntat, pel dret de la forsa. Ells més forts que la indómita España!

En Sagasta (pobre home), diu que l' Govern farà tot lo possible, pero no pot renovar lo conflicte ab los Estats Units.

Está clar que no; y com que no s' pot, ara s' troba entre la espasa y la pared.

Al últim el noble hidalgo vencido (frase inmortal de El Imparcial, lo mateix que las anteriors) hauría d' esperarho dels yanquis.

Qui sembra cull; y 'ls polítichs y 'ls diaris sembraren tot lo que are cullim. Pero ni aixís El Imparcial se plega per vergonya, ni per vergonya s' retira en Sagasta.

Peró qui parla de vergonya en un país ahont, passi lo que passi, caygui lo que caygui, no s' pert may l' honor.

Observacions Meteorológicas

del dia 26 de Janre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	756	68		3.7	Ras	
3 t.	757	65				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.	direcció	classe	can.
9 m.	Sol.	18	1 baix 0	5	O.	
3 t.	Sombra 12.			10	O.	Cumul. 0.3

Avans d' ahir a Falset vegerem ab gust com alguns pagessos anavan a comprar arrelats de ceps americans, tan pera destinarlos a replantació de vinyas com pera formació de vivers d' ahont poguerne treure anyalment ceps pera sas fincas.

Més lo que 'ns feu creure que la replantació de la vinya en aquell país será una veritat dintre curt temps, feu sentir la manera com dits pagessos s' expressavan respecte tals ceps, la opinió que dels mateixos ne tenían formada y las experiencias ó resultats práctichs que sabian havian obtingut distintos propietaris de las diferentes classes especialment del Rupestris Lot, R. Giraud, Aramón X Rupestris y Riparia.

Si nostres pagesos del Camp, fessin únicament la meytat dels que nosaltres sentirem; ab seguretat que la malehida flexera poch mal los faría y pouchs serían també los perjudicis que l' país ne reportaria de la invasió que ab certesa tenim a sobre.

Que tothom de sa part fassi lo que s' puga procurar igualarse ab aquells que no s' adormen.

Per nostra brigada municipal s' ha comenat l' arreglo del carreró de Misericordia. Molt ho celebrém porque es una via bastant concorreguda.

Ahir lo temps se 'ns mostrá crú en extrém regnant tot lo dia un ayre molt tret, propi per res de l' estació en que 'ns trobém.

Avuy a las set de la nit, celebrará sessió de segona convocatoria; siga l' que vulga l' número de senyors regidors que s' reunexin, nostre Excm. Ajuntament.

Lo próxim diamenge l' ilusionista Sr. Guimferrer dará una sessió en lo «Círcol Artístich Catalá» la cual promet ser molt lluhida.

Ahir a la nit foren decomisats per los independents de consums dos bots de ví que contenían una carga de dit líquit.

Escrichen de la Habana que entre 'la filla d' aquell país va prenent cos la idea de dedicar ja en vida a Máxim Gomez lo monument que s' tractava d' erigir a la memoria d' en Cánovas del Castillo en la capital d' aquella isla.

Nos comunican del Vendrell lo següent:

«Segueix en aquesta població y sa comarca, ab respecte al comer del ví, la calma que s' iniciá fa tres mesos a consecuencia de las guerras colonials y del augment imposat a nostres vins per lo govern francés al passar la frontera, d' aixó no obstant, se fan algunes compras aisladas tant del ví negre com del blanch, pagantse a un preu regular y no més l' escullit de la cullita. També lo moldre l' oliva segueixen son curs moral, produhintse un bon oli tassat a un tipo remunerador».

La premsa de París aconsella a Espanya que entre 'ls medis que ha d' emplear pera introduhir económic, deu figurar, com factor important, la supressió de todas las embaixadas, substituhintlas per legacions desampenyadas per personas de posició independent, que no tinguin necessitat del sou pera viure y desampenyar son càrrech.

Castodiat per la Guardia civil, chan sigut condonats a Casilló dos subjectes vehins d' Alcorá, detinguts per donar viscos a Carlos VII. Mas lo que no s' ha dit es probable que l' Govern trobi una forma pera suprimir avans del mes de Juny los impostos de guerra.

Molt temém que no resulti veritat tanta bellesa.

En lo Rectorat d' aquesta regió s' han rebut los títols de mestres següents:

A favor de D.ª Marcelina Rof y Brillas, pera Falset; D.ª Lucrecia Riu Fontseré, pera Esplugas de Francolí; D.ª Maria Sorcast y París, pera Montblanch, y D.ª Dolores Durán Molins, pera San Carlos de la Rápita.

La Revista dels Tribunals fa una crida als Advocats espanyols y posa a sa disposició las columnas de tan important publicació pera que en ellas exposin lliurement sos judicis respecte de las reformas necessaries en la organissació y modo de procedir en los Tribunals de justicia.

Se proposa per aquest medi coadjuvar a la obra de la regeneració nacional, entenent, ab bon criteri, en nostre sentir, que tan magna obra no pot esser iniciada y menos resolta d'un modo general, sino després de pulsada la opinió ab garantías d'acert, aixó es, després de consultar las necessitats del país y 'l modo de satisferias ab las personas que directament percebeixen son contacte y que per rahó de sa professió coneixen los vicis correctibles y sas causas.

Si las demés classes socials, tots los organismes de la Nació, segueixen l'exemple y 's dedican ab fé al estudi de las reformas necessaries, cada qual dintre de sa especial competencia, s'arribará a obtenir la verdadera expressió de las necessitats socials y no será difícil alcanzar dels poders públics, lleys justas que respenguin cumplidament a ellas.

Ab destí el ministeri de Marina han arribat a la Peninsula unas quaranta toneladas d'expedients, que ab altres cent deu, rebudas anteriorment, representan lo total de tota la documentació de quatre sigles, procedents dels departaments marítims de Cuba y Puerto Rico.

Interinament, aquesta montanya de paper se dipositará en un departament del Palau de Bibliotecas y Museus.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies, puja a pessetas 773'56.

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Esplugas de Francolí 26 Janer.

Senyor de Director de LO SOMATENT:

Molt senyor meu: Lo vehí d'aquesta Joseph Fort (a) Benet de la Mansa fou agafat per lo tren correu de la tarde en un pas a nivell d'aquest mateix terme municipal deixantlo tan mal parat que morí a las pocas horas sense pòguer pronunciar paraula y rebent tan sols lo Sagrament de la Estremaunció. Anys passats al mateix subjecte y en lo mateix punt li foren agafats y destrossats per lo ferrocarril dos animals ab los que traginava blat.

La fira del passat diumenge fou animada en estrèu. Los tocinos de cria obtingueren preus exorbitants com pochos anys s'haguessin vist. Aixís mateix los de matar ne demanaren al principi vuit rals y mitj carutera donantlos al últim a vuit rals.

Ab un temps impropri del temps casi primaveral balls tarde y nit en punts diferents y funcions en lo Teatre Pitarra la gent jove 's pogué divertir a desdir.

Avuy lo temps ja refresca, la gelada ha sigut de las més fortes del any.

Son affom.

Lo Corresponsal.

Secció oficial

Registre civil

del dia 25 de Janer de 1899

Naixements

Daniel Fábregas Roda, de Daniel y Teresa.—Teresa Giol Sugrañes, de Joseph y María.—Joseph María Anqué Castro, d'Andreu y Carme.—Carme Monné Ferré, de Narcís y Carme.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Francisco Andreu Gussch, 83 anys, Sant Francesch, 11.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Sant Joan Crissóstomo.

Sant de demà.—Sant Julià.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 25

De Civitavechia en 19 dias berg. gol. italiá Adelia, de 171 ts., ab dogas, consignat a D. Joan Gonsé.

De Cete en un dia v. Correo de Cartagena, de 258 ts., ab bocoyos buyts, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

Despatxadas

Pera Génova y esc. v. Jativa, ab efectes.

Pera Niza v. Correo de Cartagena, ab efectes.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Table with 3 columns: Location, Price, and Location. Includes entries for Interior, Exterior, Amortizable, Cúbas, Paris, GIROS, and Londres.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde del día d'ahir.

Table with 3 columns: Location, Price, and Location. Includes entries for Interior, Exterior, Colonial, Norts, Fransas, Filipinas, and PARIS.

Table with 3 columns: Location, Price, and Location. Includes entries for Exterior, PARIS, and GIROS.

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotissables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los paissos.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comer de la mateixa.

Table with 4 columns: Location, Days, Diner, Paper, Oper. Includes entries for Londres, París, and Marsella.

Table with 4 columns: ACCIONS, Ptas., Ptas., OPER. Includes entries for Gas Reusense, Industrial Farinera, Banch de Reus de Descomptes y Prestams, etc.

Anuncis particulars

En la retxa

Escena primera del segon cuadro de la «Buena Sombra.

Frasquito.—Traigo aprendida una palabreja que en cuanto lá oiga va a quedar «múa».

- EQUIS.
—Qué? qué es?
—Donchs es una rica tela holenda de cotó que ven la casa PORTA a 10 ptas. la pessa de 20 metres.

En venda

Hi ha pera vendre en la Granadella un molí fariner de vapor en lo que poden instalarse altres industriass. Dirigirse a Ramon Gassó de la Granadella. Venda en squesta ciutat de duas casas: carrer de Jesús, cantonada al arrabal de Jesús y carrer de Berre-ras y altra, carrer de Montserrat núm. 11. Dirigiree al mateix Sr. Gassó.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Pera ls soldats repatriats

Sorteig, que tindrà lloch lo dia 26 de Febrer prop vinent, de las dugas artísticas figuras de moviment que adornavan lo Ramillete del Gran Café d'Espanya, cedits per lo duynyo de dit establiment.

Lo producte será aplicat a benefici dels soldats que tornan de Cuba y Filipinas, ferits ó malalts.

Preu del bitllet: 25 céntims de pesseta.—Se venen en la Redacció de LO SOMATENT.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANYIA DE SARSUELA CÓMICA

DE

D. JOSEPH GIL

Funció pera avuy.—5.ª d'abono de la 2.ª série.—La sarsuela en un acte y tres quadros titulada «Los africanistas»; estreno del apropósit cómich, lírich, fantástich, inverossimil y en un acte y cinch quadros titulat «Cuadros disolventes» y la sarsueta «La bene sombra».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al parais 2. A dos quarts de nou.

TELEGRAMAS

Aquest mati, a las cinch, s'ha comés un doble assassinat a Madrid, en un dels carrers principals, en lo Mejor.

Las víctimas son un advocat y una senyora vella. Los assassins foren agafats infraganti. L'avocat va rebre varias feridas, una al cor, terrible. La senyora rebé també graves feridas.

Los agressors arribaren a Madrid fa pochos dias, recomanats per lo capellá de Margarita (Alicant).

Aquest capellá era parent de D.ª Teresa, que es la senyora assassinada.

En la carta 's deya que Joseph é Isabel anavan a Madrid pera casarse, y que 'ls ajudés en lo que pogués. D.ª Teresa los hi doná hostatje a casa seva.

Quan cregueren adormidas a sas víctimas s'aixecaren. Joseph aná al quarto de D. Juli (que aixís s'anomena l'avocat), é Isabel al de D.ª Teresa, realisant lo delicte.

Lo robo fou lo móvil del crim. Un y altre, tant la dona com l'home, son de 20 a 25 anys.

Los crits d'un noyet y la criada atragueren als guardias.

«La Reforma» no sab qué acusa mejor degeneració, si Sagasta fent del país «mangas y capirotas», ó 'l país aguantant al Sr. Sagasta.

Lo ministre de la Governació presentará per escrit al Consell sa ponencia sobre las quintas de Murcia. L'escrit consta de deu plechs.

Segons lo minstre, la funció del comissari régi té sols lo carácter d'una comissió revisadora. Se proposa que la Memoria passi al ministre de Gracia y Justicia. Aquest portará lo tant de culpa als tribunals d'aquells fets que pugan ser constitutius de delicte.

Aquesta vegada será Groizard lo qui tindrà que carregarse la Memoria.

Respecte a las propostas que 's formulan en la Memoria, opina Capdepón que deuen aprobarse, ohint lo Consell d'Estat.

Totas aqu-stas referencias las dona «La Reforma», atribuhintlas a persona autorizada. No cal dir de qui 's tracta.

Es de presumir, ategeix, que 'l Consell acordi en armonia ab lo proposat per Capdepón, perque deu ferse un escarment no sols a Murcia, sino també en altres provincias.

Los que entenen en aquestas cosas, no obstant, crehen que haurá comensat lo sigle XX sense que se sàpiga quins van a ser los escarments.

—Dihen de Murcia que 'l president de la comissió mixta de regoneixement d'Oviedo ha dirigit a la prempsa de la primera de ditas poblacions lo següent telégrama: «Rebutjo en absolut, en nom dels vocals aixís militars com civils, la afirmació feta per lo president de la Diputació de Murcia de que hagin ocorregut escándols y abusos en aquesta provincia en materia de quintas.»

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font

(FARMACEUTICH)

Demaneula tots los que tinguéu tós en coalsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit alivi ab cap altre de tots los acreditats especi-fichs coneguts, tota vegada que ellas cons-tituheixen un preciós medicament pera combatrela.

Preu i pesseta capsas

Nota.—Se envian per correu certi-ficadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que 's demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESpanyola

—

Pelayo, 42

Barña.

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aerea, disminuheixen y fluidifican la viscositat del moeh bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficaça pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y orónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coquelúch, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vias respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcòtics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en enalsevol cantitat, lo mateix per los noyetés que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avides per los noys y quins es tam difícil Ter-loshi pendre medicaments.

A cada capsas acompaña un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.—REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsas 6 rals

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olòtia», setmanari de Catalunya, de Clot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellen-sa», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizca-ya).—«El Eco del Guapalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COMIADO FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo més durader

baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE (Y D' EFECTES RAPITS Y SEGRS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.—VALENCIA

En venda

Seció religiosa